

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

104. SESJA PLENARNA W DNIACH 28–29 LISTOPADA 2013 R.

Rezolucja Komitetu Regionów „Polityczne priorytety Komitetu Regionów na rok 2014 określone na podstawie programu działalności legislacyjnej i prac Komisji Europejskiej”

(2014/C 114/01)

KOMITET REGIONÓW

- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie programu prac Komisji na rok 2014 ⁽¹⁾;
- uwzględniając swoją rezolucję z 4 lipca 2013 r. „Priorytety Komitetu Regionów na rok 2014 w kontekście programu prac Komisji Europejskiej” ⁽²⁾;
- uwzględniając protokół o współpracy między Komisją Europejską a Komitetem Regionów, podpisany 16 lutego 2012 r.;

Najważniejsze priorytety polityczne na rok 2014

1. Uważa, że główne wyzwania dla Unii Europejskiej to generowanie trwałego wzrostu oraz zapewnienie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej, tworzenie miejsc pracy i wzmocnienie zaufania obywateli do idei integracji europejskiej.
2. Wzywa do większej koordynacji polityki gospodarczej i społecznej, która pomoże w usuwaniu luk w konkurencyjności pomiędzy państwami członkowskimi. Ponownie podkreśla pilną potrzebę zwalczania bezrobocia wśród młodzieży i przewyżczenia istniejących nierówności geograficznych między regionami UE w celu zapobiegania dalszej utracie kapitału ludzkiego.
3. Wzywa do szczegółowego przeglądu śródkresowego strategii „Europa 2020” w 2014 r., z uwzględnieniem: i) wymiaru terytorialnego, pozwalającego na wytyczanie celów na poziomie niższym od krajowego zgodnie z różnymi sytuacjami regionalnymi; ii) systemów sprawowania rządów z udziałem władz lokalnych i regionalnych w wyznaczaniu celów i realizacji strategii; iii) odpowiednich środków finansowych na inwestycje długoterminowe, które nie powinny być zarzucane ze względu na realizację celów dotyczących konsolidacji budżetowej.
4. Podkreśla istotne znaczenie procesu demokratycznego w Unii Europejskiej w roku wyborów 2014 i opracuje swój wkład w bieżącą dyskusję nad przyszłością Unii w celu wzmocnienia roli władz lokalnych i regionalnych w procesie integracji. Komitet Regionów będzie więc ożywiać wszelką dyskusję nad reformą traktatów poprzez organizowanie debat politycznych i poprzez większe eksponowanie zasady pomocniczości i koncepcji wielopoziomowego sprawowania rządów jako istotnych narzędzi, które pomagają w osiągnięciu tych celów.
5. Zważywszy, że zasada pomocniczości jest uznanym sposobem zapewnienia, by decyzje polityczne podejmowane były na poziomie możliwie najbliższym obywatelom, zwraca się do Komisji Europejskiej o lepsze wykazywanie we wnioskach ustawodawczych wartości dodanej działań UE. Wskazuje na wkład, jaki wniesie w monitorowanie stosowania zasady pomocniczości w przypadku inicjatyw UE, które mają wymiar lokalny bądź regionalny i które zostały określone w programie prac Komisji na 2014 r.

⁽¹⁾ COM(2013) 739 final.

⁽²⁾ CdR 4044/2013.

6. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja skupiła się na wynikach i wdrażaniu, i zobowiązuje się przyczynić się do wzmocnienia wymiaru terytorialnego oceny skutków.

Unia gospodarcza i walutowa

7. Podkreśla, że należy wzmocnić koordynację polityki gospodarczej. W związku z tym uważa, że władze regionalne i lokalne muszą uczestniczyć w procesie europejskiego semestru na szczeblu państw członkowskich i wzywa również do włączenia w niego KR-u na poziomie instytucji UE.

8. Z zadowoleniem przyjmuje uznanie konieczności wzmocnienia wymiaru społecznego UGW w szczególności w kontekście wniosku Komisji dotyczącego ustanowienia tablicy wyników najważniejszych wskaźników zatrudnienia i kwestii społecznych, która ma być uwzględniona w procedurze dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej. Oczekuje, że Komisja dalej będzie zajmować się kwestią jakości wydatków publicznych.

9. Z niecierpliwością oczekuje na tak nagłąco potrzebne propozycje Komisji w sprawie przygotowania unii bankowej poprzez reformę europejskiego sektora bankowego w celu poprawy ładu korporacyjnego, umożliwienia skutecznej naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, wzmocnienia kapitału banków, skupienia się na dostarczaniu kredytów gospodarce realnej i obowiązkowego rozdzielenia bankowości detalicznej od działalności inwestycyjnej banków.

10. Wspiera wszelkie wysiłki zmierzające do urzeczywistnienia unii bankowej, przy uwzględnieniu jej lokalnego i regionalnego wymiaru i kluczowej roli, jaką odgrywają banki regionalne w zapewnianiu kapitału małym i średnim przedsiębiorstwom oraz na publiczne projekty inwestycyjne.

Wzrost, zatrudnienie i włączenie społeczne

11. Zgadza się z Komisją Europejską, że stopa bezrobocia, szczególnie wśród młodzieży, utrzymuje się na poziomach, które są gospodarczo i społecznie nie do przyjęcia. Komitet Regionów wzywa Komisję do uwzględnienia dobrych praktyk władz regionalnych i lokalnych w propozycjach mających na celu stymulowanie zatrudnienia młodzieży. Z zadowoleniem przyjmuje główny priorytet, jakim jest zwalczanie bezrobocia wśród młodzieży, które stanowi rzeczywiste zagrożenie dla europejskiego modelu społecznego. Zwraca uwagę na znaczenie gwarancji dla młodzieży jako środka zapewniającego młodzieży równość szans na rynku pracy.

12. Z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Komisji dotyczącą przedstawienia pakietu w sprawie mobilności pracowników, w którym skupiono by się na poprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego we wszystkich państwach członkowskich. Uważa jednak, że wcześniej należy koniecznie przełamać impas w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników⁽³⁾. Może to oznaczać konieczność zmiany sposobów zwalczania oszustw, na przykład poprzez zawieszenie uznawania formularza A1. Oczekuje ponadto, że przyszły pakiet będzie zawierać wniosek ustawodawczy dotyczący informowania pracowników i konsultowania się z nimi w odniesieniu do antycypowania restrukturyzacji i zarządzania nią, a także propozycje w sprawie lepszej koordynacji kwalifikacji zawodowych.

13. Popiera działania Parlamentu Europejskiego na rzecz przeglądu systemu trojki w celu zagwarantowania demokratycznej kontroli i odpowiedzialności.

14. Wzywa Komisję Europejską i państwa członkowskie do wykorzystania nowych programów wieloletnich ram finansowych w celu stawienia czoła wyzwaniom demograficznym, poprawy możliwości godzenia pracy zawodowej z życiem rodzinnym oraz sprzyjania spójności społecznej.

15. Z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz modernizacji polityki pomocy państwa w celu lepszego dopasowania jej do strategii „Europa 2020” i zredukowania biurokracji, przy czym należy pamiętać o tym, że celem powinna być w pierwszym rzędzie poprawa konkurencyjności regionów słabiej rozwiniętych, jeśli chodzi o przemysł, biznes i wysoki poziom bezrobocia. Przypomina jednak o swoim apelu do Komisji Europejskiej o prowadzenie z nim formalnych konsultacji w sprawie dalszych projektów wytycznych odnoszących się do unijnych zasad dotyczących pomocy państwa, a w szczególności tych, które są obecnie przygotowywane w odniesieniu do infrastruktury.

16. Z zadowoleniem przyjmuje przewidywany europejski akt w sprawie dostępności i podkreśla, że dostępność towarów i usług jest kluczowym czynnikiem wpływającym na jakość życia osób niepełnosprawnych.

⁽³⁾ Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, COM(2012) 131 final.

Polityka spójności

17. Wzywa Komisję Europejską do wspierania i kontrolowania zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w finalizację umów o partnerstwie oraz powiązanych z nimi programów operacyjnych, na podstawie stosowania rozporządzeń oraz „kodeksu postępowania”, i zwraca się o sporządzenie sprawozdania w tej sprawie do lutego 2014 r. Umowy o partnerstwie muszą stać się kluczowym elementem wielopoziomowego sprawowania rządów we wdrażaniu strategii „Europa 2020” lub jakichkolwiek europejskich strategii na rzecz wzrostu i zatrudnienia.

18. Zwraca uwagę na rosnącą liczbę różnych nieskoordynowanych unijnych inicjatyw wpływających na politykę rozwoju miast. Wzywa do przygotowania białej księgi w sprawie zintegrowanego programu rozwoju miast w UE i zgłasza swój zamiar uczestnictwa w tym procesie.

19. Zobowiązuje się do wnikliwego śledzenia postępów w realizacji środków w ramach filaru rozwoju obszarów wiejskich zreformowanej wspólnej polityki rolnej, w szczególności w odniesieniu do dywersyfikacji i modernizacji działalności gospodarczej na obszarach wiejskich, oraz do wspierania ścisłej współpracy między gminami wiejskimi i miejskimi poprzez funkcjonalne partnerstwa terytorialne.

20. Wzywa państwa członkowskie i Komisję do oceny prac nad wszelkimi nowymi strategiami makroregionalnymi z punktu widzenia wspólnych wyzwań i możliwości stojących przed danymi obszarami geograficznymi oraz europejskiej wartości dodanej tych strategii. Podkreśla znaczenie usprawnienia obecnych struktur zarządzania oraz wzmocnienia stosowania zasady wielopoziomowego sprawowania rządów.

Budżet UE

21. Ponawia apel o reformę obecnego systemu zasobów własnych zgodnie z Traktatem, z myślą o obniżeniu bezpośrednich składek państw członkowskich do budżetu UE, zwiększeniu przejrzystości i zagwarantowaniu stabilności finansów UE. Oczekuje w związku z tym, że grupa wysokiego szczebla ds. zasobów własnych otrzyma mandat umożliwiający jej przedstawienie propozycji reform w kontekście śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych.

22. Zobowiązuje się do wydania opinii w sprawie wykonania budżetu UE, zawierającej horyzontalne spojrzenie na wydatkowanie środków UE z punktu widzenia władz lokalnych i regionalnych.

23. Zwraca uwagę na brak skonsolidowanej wizji środków budżetowych dostępnych na wsparcie strategii „Europa 2020”. Przypomina, że synergia pomiędzy europejskim, krajowymi i terytorialnymi budżetami ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia wyznaczonych celów. Wyraża zaniepokojenie z powodu wpływu kryzysu na dostępność środków na finansowanie inwestycji długoterminowych, i zwraca się do Komisji Europejskiej o zbadanie tego zagadnienia w kontekście śródkresowego przeglądu strategii „Europa 2020”.

Rolnictwo i polityka morska

24. Apeluje do Komisji Europejskiej o przeprowadzenie przeglądu dyrektywy 2004/18/WE w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych w taki sposób, by „produkcja lokalna” mogła być standardowym kryterium wyboru w przetargach dotyczących dostaw żywności na przykład do szkół, domów opieki i obiektów publicznych⁽⁴⁾.

25. Wzywa do szczegółowej oceny wpływu terytorialnego wszystkich propozycji dotyczących zniesienia mechanizmów regulacji rynków rolnych, w tym dwustronnych umów handlowych oraz układów o stowarzyszeniu, oraz do sprawdzenia, czy propozycje te nie są sprzeczne z celem dotyczącym spójności terytorialnej zapisanym w traktacie lizbońskim.

Transport

26. Zwraca się do Komisji Europejskiej o monitorowanie udziału władz lokalnych i regionalnych w platformach zarządzania priorytetowymi korytarzami podstawowej sieci transportowej i o wspieranie udziału tych władz w przygotowywaniu projektów istotnych dla danego regionu lub mających wymiar transgraniczny.

27. Będzie aktywnie uczestniczyć w tych inicjatywach Komisji Europejskiej związanych z transportem, które propagują wykorzystywanie sprawnie funkcjonujących sieci multimodalnych i przyczyniają się do konsolidacji jednolitego europejskiego obszaru kolejowego i jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej.

⁽⁴⁾ Zob. CdR 341/2010.

Środowisko, zmiana klimatu i energia

28. Wzywa Komisję Europejską do przyjęcia ambitnych nowych ram w zakresie klimatu i energii na okres do 2030 r., w tym prawnie wiążących celów dotyczących gazów cieplarnianych, efektywności energetycznej i energii odnawialnej.

29. Apeluje o stabilne ramy prawne UE w odniesieniu do dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska oraz ochrony gleby.

30. Oczekuje, że w inicjatywie Komisji Europejskiej dotyczącej odpadów i oszczędnego gospodarowania zasobami zostaną ustalone nie tylko wskaźniki efektywnego korzystania z zasobów, ale również cele oparte na tych wskaźnikach.

31. Apeluje do Komisji Europejskiej o to, by w planowanym na 2014 r. przeglądzie wspólnotowych przepisów dotyczących odpadów oraz celów w zakresie zapobiegania, ponownego wykorzystania, recyklingu i odzyskiwania oraz odchodzenia od składowania odpadów, będącym częścią inicjatywy dotyczącej odpadów i oszczędnego gospodarowania zasobami, zapewniła odpowiednie uwzględnienie opinii perspektywicznej KR-u przygotowanej na wniosek Komisji. Przegląd powinien uwzględnić szczytne cele wytyczone w Planie działania na rzecz zasobooszczędnej Europy, kładąc tym samym podwaliny pod gospodarkę opartą na ponownym wykorzystaniu i recyklingu. Wzywa do poświęcenia uwagi w przeglądzie w 2014 r. kwestii odpadów z tworzyw sztucznych, z należytym uwzględnieniem opinii Komitetu w tej sprawie.

32. Oczekuje od Komisji Europejskiej, aby ta zaproponowała ambitny plan, którego celem będzie wprowadzenie w pełni zintegrowanego i konkurencyjnego wewnętrznego rynku energii. Apeluje do Komisji Europejskiej, by wspierała środki ułatwiające rozpowszechnianie się mikroprodukcji energii i jej włączenie do sieci dystrybucyjnych, a także zapewniła w tym procesie, by konsumenci na rynku detalicznym mogli w pełni korzystać z niedrogich źródeł energii i by inwestycje w zrównoważoną energię na szczeblu lokalnym i regionalnym były łatwiejsze dzięki zmodernizowanym zasadom dotyczącym pomocy państwa w dziedzinie energii. Na wniosek greckiej prezydencji Komitet przedstawi propozycje do strategii UE w sprawie powszechnego dostępu do energii po przystępnych cenach.

33. Apeluje do Komisji Europejskiej o nadzór nad tym, by w sektorze energetycznym ramy regulacyjne na poziomie krajowym były stabilne i zgodne z celami wytyczonymi w strategii „Europa 2020”.

34. Oczekuje na wnioski Komisji Europejskiej dotyczące niezbędnych ram prawnych w zakresie gazu łupkowego/gazu zamkniętego, które zapewnią bezpieczeństwo i zrównoważony charakter poszukiwań niekonwencjonalnych złóż węglowodorów w Unii Europejskiej.

Badania i innowacje

35. Z zainteresowaniem oczekuje inicjatywy Komisji „Badania naukowe i innowacje nowym źródłem wzrostu” i jej oceny, w jaki sposób innowacyjna gospodarka sprzyja konkurencyjności i zapewnia podstawę identyfikacji priorytetowych inwestycji do współfinansowania z programu „Horyzont 2020”.

36. Nadal będzie czynnie zaangażowany w platformę inteligentnej specjalizacji oraz związane z tym projekty w regionach i będzie prowadzić dalsze działania związane z kolejnymi etapami projektowania i realizacji strategii na rzecz inteligentnej specjalizacji w regionach.

Technologie informacyjno-komunikacyjne

37. Z zadowoleniem przyjmuje położenie nacisku na gospodarkę cyfrową, innowacje i usługi. Wzywa Radę i Komisję do podjęcia konkretnych działań, by zachęcać do inwestycji w tej dziedzinie, urzeczywistnić jednolity rynek cyfrowy do 2015 r. i rozpocząć działania zmierzające do podniesienia umiejętności oraz zmniejszenia przepaści cyfrowej między regionami państw członkowskich. Zobowiązuje się do propagowania modernizacji lokalnej i regionalnej administracji publicznej w zakresie świadczenia usług takich jak e-administracja, e-zdrowie, fakturowanie elektroniczne i elektroniczne zamówienia publiczne.

Edukacja, kultura i turystyka

38. Przywiązuje ogromną wagę do zagwarantowania, że w przyszły program „Erasmus +” zapewni odpowiednie wsparcie i równe szanse dla wszystkich grup docelowych z poprzednich programów, i będzie nadal zajmować się kwestią rozdziału środków finansowych i zarządzania programem. KR będzie wspierać dalsze działania służące zwiększaniu szans osób młodych na znalezienie pracy, takie jak wniosek w sprawie ram jakości dla staży i inicjatywy, których celem jest modernizacja strategii szkół i zawodów nauczycielskich. Oczekuje propozycji Komisji Europejskiej dotyczących stworzenia rzeczywistego europejskiego obszaru umiejętności i kwalifikacji.

39. Ponawia apel o sporządzenie komunikatu w sprawie zrównoważonej i konkurencyjnej turystyki kulturalnej w UE, twierdząc, że wyraźne ramy strategiczne w tej dziedzinie mogą być bardzo korzystne dla rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw, promowania i zachowania zróżnicowanego dziedzictwa europejskiego i dalszej integracji obywateli europejskich.

Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz prawa obywatelskie

40. Oczekuje odpowiedzi Komisji Europejskiej w sprawie pierwszej partii skutecznych inicjatyw obywatelskich i powtarza swoją ofertę wspierania Komisji Europejskiej w ich ocenie oraz uczestnictwa w wysłuchaniach publicznych organizowanych w Parlamencie Europejskim.

41. Oczekuje wniosków Komisji Europejskiej dotyczących działań następczych po programie sztokholmskim i sformułuje swoje własne oczekiwania co do przyszłego rozwoju przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

42. Opowiada się za wprowadzeniem kompleksowej polityki UE w zakresie migracji, mobilności i azylu opracowanej w oparciu o poszanowanie podstawowych praw i wolności jednostki oraz zdolnej do ochrony granic UE. Tego rodzaju polityka musi umożliwić skuteczniejsze zwalczanie handlu ludźmi i nielegalnej imigracji oraz pogłębiać współpracę z nienależącymi do UE krajami pochodzenia i tranzytu. Należy także budować rzeczywistą solidarność między państwami członkowskimi UE, a także między władzami lokalnymi i regionalnymi. W szczególności wzywa do przeglądu rozporządzenia Dublin II w celu umożliwienia sprawiedliwego rozmieszczenia osób ubiegających się o azyl w państwach członkowskich. Rozważania te powinny również mieć zastosowanie do projektu strategii bezpieczeństwa morskiego UE.

43. Ma zamiar przyczynić się do ustalenia, zgodnie z wnioskiem Rady Europejskiej, priorytetowych działań na rzecz wzmocnienia europejskiej strategii w sprawie migracji i integracji migrantów. Uważa w związku z tym, że zarządzanie przepływami migracyjnymi, w szczególności w basenie Morza Śródziemnego, należy opracować w sposób całościowy, aby wspierać zrównoważone rozwiązania angażujące wszystkie zainteresowane podmioty, w szczególności kraje trzecie, państwa członkowskie UE, jak również władze regionalne i lokalne.

Globalny wymiar Europy

44. Będzie kontynuować wysiłki na rzecz wzmocnienia pozycji władz lokalnych i regionalnych z krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących w ramach procesu rozszerzenia. Zwraca uwagę na działania i możliwości wykorzystania Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM) i Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP) w celu wzmocnienia demokracji przez współpracę gospodarczą, społeczną i terytorialną z sąsiadami Europy.

45. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że Komisja potwierdziła zobowiązanie do wspierania procesu przemian demokratycznych w krajach partnerskich regionu Morza Śródziemnego, i przypomina, że do udanej transformacji potrzebne jest zaangażowanie na wszystkich poziomach. Jest gotowy wspierać decentralizację jako narzędzie formułowania i wdrażania lokalnych i regionalnych polityk publicznych mających na celu zwiększenie wzrostu gospodarczego oraz spójności społecznej i terytorialnej.

46. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję i wyłaniającą się decyzję w sprawie ogłoszenia roku 2015 Europejskim Rokiem Rozwoju, po to by zapewnić działania następcze w związku z milenijnymi celami rozwoju i rozpocząć nowy międzynarodowy program zrównoważonego rozwoju. Zwraca uwagę na potrzebę zadbania o to, by władze lokalne i regionalne były w pełni zaangażowane w realizację zarówno przyszłego programu na okres po 2015 r., jak i Europejskiego Roku Rozwoju 2015. Dlatego ponawia wniosek, by w budżecie przewidziano odpowiednie wsparcie finansowe dla inicjatyw władz lokalnych i regionalnych.

Bruksela, 29 listopada 2013 r.

*Przewodniczący
Komitetu Regionów*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
